Bronnen

Hoofdstuk 1 – Begin bij wat je wilt beschermen

1. Safeonweb, Activeer tweestapsverificatie. https://safeonweb.be/nl/2fa

2. VeiligInternetten, De 5 basistips. https://netwerk.veiliginternetten.nl/campagnes/de-5-basistips/; Safeonweb, Tips. https://safeonweb.be/nl/tips

3. Gegevensbeschermingsautoriteit, Wat zijn mijn rechten? https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/burger/privacy/wat-zijn-mijn-rechten; Autoriteit Persoonsgegevens, Recht op inzage. https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/zelf-doen/privacyrechten/recht-op-inzage

4. Gegevensbeschermingsautoriteit, eID voorleggen. https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/burger/thema-s/elektronische-identiteitskaart-eid/eid-voorleggen

5. Rijksoverheid, Hoe maak ik met de KopieID-app een veilige kopie van mijn identiteitsbewijs? https://www.rijksoverheid.nl/documenten/vraag-en-antwoord/identiteitsfraude/veilige-kopie-identiteitsbewijs

Hoofdstuk 2 – Wie kan bij je belangrijkste accounts?

1. Google, Apparaten met accounttoegang bekijken. https://support.google.com/accounts/answer/3067630?hl=nl

2. VeiligInternetten, Hoe kan ik makkelijk mijn wachtwoord onthouden? https://veiliginternetten.nl/ik-kan-mijn-wachtwoord-niet-onthouden/; Safeonweb, Bescherm je accounts. https://safeonweb.be/nl/gebruik-sterke-wachtwoorden

3. Safeonweb, Activeer tweestapsverificatie. https://safeonweb.be/nl/2fa

4. Google, Inloggen met back-upcodes. https://support.google.com/accounts/answer/1187538?hl=nl

5. VeiligInternetten, Wat is een passkey? https://veiliginternetten.nl/wat-is-een-passkey/

6. Apple, Voorkomen dat je niet meer in je apparaat en bij je Apple Account kunt. https://support.apple.com/nl-nl/guide/personal-safety/ipsd1d39db18/web

7. Google, Een kopie van je gegevens delen met een derde. https://support.google.com/accounts/answer/14452558?hl=nl

Hoofdstuk 3 – Wat je telefoon prijsgeeft

1. Apple, Meldingsinstellingen wijzigen op de iPhone. https://support.apple.com/nl-nl/guide/iphone/-iph7c3d96bab/ios

2. Apple, Over privacy en Locatievoorzieningen in iOS, iPadOS en watchOS. https://support.apple.com/nl-nl/102515; Google, App-rechten wijzigen op je Android-telefoon. https://support.google.com/android/answer/9431959?hl=nl

3. Google, Locatierechten voor apps beheren. https://support.google.com/android/answer/6179507?hl=nl; Apple, Locatievoorzieningen en gps in- of uitschakelen. https://support.apple.com/nl-nl/102647

4. Apple, Metadata over locaties beheren in Foto's. https://support.apple.com/nl-nl/guide/personal-safety/ips0d7a5df82/web

5. Safeonweb, Beveilig mobiele toestellen. https://safeonweb.be/nl/beveilig-mobiele-toestellen

6. Google, Zorgen dat je klaar bent om een kwijtgeraakt Android-apparaat te zoeken. https://support.google.com/android/answer/3265955?hl=nl; Apple, Checklist 2 Locatiegegevens beheren. https://support.apple.com/nl-nl/guide/personal-safety/ips3dbc70436/web

Hoofdstuk 4 – Wat blijft er achter in je browser?

1. Autoriteit Persoonsgegevens, Cookies. https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/onderwerpen/internet-telefoon-tv-en-post/cookies; Gegevensbeschermingsautoriteit, Cookies en andere traceringsmiddelen. https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/burger/thema-s/internet/cookies

2. Mozilla, Privénavigatie Firefox gebruiken zonder geschiedenis te bewaren. https://support.mozilla.org/nl/kb/privenavigatie-firefox-gebruiken-zonder-geschiedenis

3. Google, Meldingen gebruiken om meldingen te krijgen. https://support.google.com/chrome/answer/3220216?hl=nl

4. Mozilla, Berichten over toestemmingsaanvragen voor Firefox-extensies. https://support.mozilla.org/nl/kb/berichten-toestemmingsaanvragen-firefox-extensies

5. Google, Je bookmarks wachtwoorden en meer op al je apparaten gebruiken. https://support.google.com/chrome/answer/165139?hl=nl

6. Google, Checken of de verbinding van een site beveiligd is. https://support.google.com/chrome/answer/95617?hl=nl

Hoofdstuk 5 – Wie kijkt mee in huis?

1. Safeonweb, Bescherm je slimme toestellen. https://safeonweb.be/nl/bescherm-je-slimme-toestellen; Safeonweb, Slim speelgoed tips om de veiligheid van onze kinderen te garanderen. https://safeonweb.be/nl/actueel/slim-speelgoed-tips-om-de-veiligheid-van-onze-kinderen-te-garanderen

2. Gegevensbeschermingsautoriteit, Camera's en uw privacy. https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/burger/thema-s/camera-s-en-uw-privacy; Autoriteit Persoonsgegevens, Camera's bij huis en bij de buren. https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/themas/cameratoezicht/cameragebruik-in-en-om-het-huis

3. Centrum voor Cybersecurity België, CyberFundamentals Small, onderdeel Beveilig uw netwerk. https://atwork.safeonweb.be/sites/default/files/2025-11/ccb_cyfun2023_booklet_small_n.pdf

Hoofdstuk 6 – Wat je met een chatbot deelt

1. Gegevensbeschermingsautoriteit, Onder de loep chatbots innovatie en gegevensbescherming, 29 mei 2026. https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/nieuws/2026/05/29/onder-de-loep-chatbots-innovatie-en-gegevensbescherming

2. Autoriteit Persoonsgegevens, Handreiking generatieve AI en de AVG. https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/documenten/handreiking-generatieve-ai-en-de-avg; Autoriteit Persoonsgegevens, Hulpmiddel generatieve AI en de AVG. https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/documenten/hulpmiddel-generatieve-ai-en-de-avg

3. Microsoft, Verborgen en persoonlijke gegevens verwijderen door documenten, presentaties of werkmappen te controleren. https://support.microsoft.com/nl-nl/office/collab-files/remove-hidden-data-and-personal-information-by-inspecting-documents-presentations-or-workbooks

4. National Cyber Security Centre, Prompt injection is not SQL injection it may be worse. https://www.ncsc.gov.uk/blog-post/prompt-injection-is-not-sql-injection

Hoofdstuk 7 – Dit bericht weet wel erg veel van je

1. Fraudehelpdesk, Alertheid geboden na boeking via Booking en andere verhuurplatforms. https://www.fraudehelpdesk.nl/alert/alertheid-geboden-na-boeking-via-booking/

2. SIDN Labs, Herken en voorkom phishing. https://www.sidnlabs.nl/nieuws-en-blogs/herken-en-voorkom-phishing

3. Autoriteit Financiële Markten, Pas op voor betaalpasfraude en oplichting bij online bankieren. https://www.afm.nl/nl-nl/consumenten/waarschuwingen/betaalpasfraude-online-oplichting

4. FSMA, Phishing. https://www.fsma.be/nl/phishing

5. Veilig Bankieren, Wat is bankhelpdeskfraude. https://www.veiligbankieren.nl/fraude/bankhelpdeskfraude/

6. Lokale Politie Grens, Safeonweb: overzicht van verschillende vormen van phishing, onderdeel over telefoontjes namens Fraudstop. https://www.politie.be/5350/nl/nieuws/safeonweb-overzicht-van-verschillende-vormen-van-phishing

7. Fraudehelpdesk, Valse telefoontjes (en sms'jes) namens Fraudehelpdesk, 20 oktober 2026. https://www.fraudehelpdesk.nl/alert/valse-telefoontjes-namens-fraudehelpdesk/

8. Veilig Bankieren, WhatsApp-fraude. https://www.veiligbankieren.nl/fraude/whatsapp-fraude/

9. Politie, Wat is deepfake of deepnude. https://www.politie.nl/informatie/wat-is-deepfake-of-deepnude.html

10. Politie, Wat is fraude met QR-codes of quishing. https://www.politie.nl/informatie/wat-is-fraude-met-qr-codes-quishing.html

11. Nationaal Cyber Security Centrum, Hoe reageer ik op phishing. https://www.ncsc.nl/phishing/hoe-reageer-ik-op-phishing; Ook: National Cyber Security Centre, Phishing scams if you have shared sensitive information. https://www.ncsc.gov.uk/collection/phishing-scams/what-to-do

12. Febelfin, Fraudstop één centraal telefoonnummer voor wie online fraude vermoedt, 22 juni 2026. https://febelfin.be/nl/pers/fraude-veiligheid/fraudstop-een-centraal-telefoonnummer-voor-wie-online-fraude-vermoedt

13. Politie, Ik ben slachtoffer van telefonische helpdeskfraude bank. https://www.politie.nl/informatie/ik-ben-slachtoffer-van-telefonische-helpdeskfraude-bank.html

14. Fraudehelpdesk, Eerste loket bij oplichting. https://www.fraudehelpdesk.nl/

Hoofdstuk 8 – Wat anderen over jou delen

1. Gegevensbeschermingsautoriteit, Recht op afbeelding. https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/burger/thema-s/recht-op-afbeelding; MediaNest, Wat voor sharent ben jij? https://www.medianest.be/wat-voor-sharent-ben-jij

2. Microsoft, Delen en machtigingen beheren in OneDrive en SharePoint. https://support.microsoft.com/nl-nl/onedrive/sharepoint/manage-sharing-and-permissions-in-onedrive-and-sharepoint

3. Google, E-mails sturen of het verzenden ongedaan maken. https://support.google.com/mail/answer/2819488?hl=nl

4. Gegevensbeschermingsautoriteit, Wat doe je bij misbruik? https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/burger/privacy/wat-doe-je-bij-misbruik; Autoriteit Persoonsgegevens, Een tip of klacht indienen bij de AP. https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/contact-met-de-autoriteit-Persoonsgegevens/tip-ons

Hoofdstuk 9 – Als je gegevens zijn gelekt

1. Autoriteit Persoonsgegevens, Slachtoffer van een datalek? https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/themas/beveiliging/datalekken/slachtoffer-van-een-datalek

2. Safeonweb, Mijn gegevens zijn gestolen Wat nu? https://safeonweb.be/nl/actueel/mijn-gegevens-zijn-gestolen-wat-nu

3. Rijksoverheid, informatie over het Centraal Meldpunt Identiteitsfraude. https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/identiteitsfraude; Safeonweb, Mijn gegevens zijn gestolen Wat nu? https://safeonweb.be/nl/actueel/mijn-gegevens-zijn-gestolen-wat-nu

4. Autoriteit Persoonsgegevens, Recht op inzage. https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/zelf-doen/privacyrechten/recht-op-inzage; Gegevensbeschermingsautoriteit, Wat zijn mijn rechten? https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/burger/privacy/wat-zijn-mijn-rechten

5. Have I Been Pwned, Frequently asked questions. https://haveibeenpwned.com/FAQs

6. Google, Een gehackt Google-account beveiligen. https://support.google.com/accounts/answer/6294825?hl=nl

7. FSMA, Recovery room. https://www.fsma.be/nl/recovery-room

Hoofdstuk 10 – Je bestanden moeten ook weer terugkunnen

1. Centrum voor Cybersecurity België, Back-ups beheren. https://atwork.safeonweb.be/nl/tools-resources/top-adviezen/back-ups-beheren; CCB, Quick Wins. https://atwork.safeonweb.be/nl/tools-resources/quick-wins

2. Microsoft, De bestanden en mappen van uw computer synchroniseren met OneDrive. https://support.microsoft.com/nl-nl/onedrive/sync-your-computer-s-files-and-folders-with-onedrive

3. Microsoft, De synchronisatie in OneDrive annuleren of stoppen, inclusief bestanden die alleen online beschikbaar zijn. https://support.microsoft.com/nl-nl/onedrive/how-to-cancel-or-stop-sync-in-onedrive

4. US-CERT/CISA, Data Backup Options. https://www.cisa.gov/sites/default/files/publications/data_backup_options.pdf

5. Apple, Bestanden herstellen met Time Machine. https://support.apple.com/nl-nl/guide/mac-help/mh11422/mac

Hoofdstuk 11 – Kun je nog weg?

1. Google, Je Google-gegevens downloaden. https://support.google.com/accounts/answer/3024190?hl=nl

2. Gegevensbeschermingsautoriteit, Het recht op gegevenswissing. https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/rechten-van-de-burgers/het-recht-op-gegevenswissing

3. Autoriteit Persoonsgegevens, Recht op gegevens overdragen (dataportabiliteit). https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/onderwerpen/europese-privacywetgeving/recht-op-dataportabiliteit; Gegevensbeschermingsautoriteit, Het recht op gegevensoverdraagbaarheid. https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/rechten-van-de-burgers/het-recht-op-gegevens-overdraagbaarheid

4. Autoriteit Persoonsgegevens, Recht op inzage (reactietermijn). https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/zelf-doen/privacyrechten/recht-op-inzage; Gegevensbeschermingsautoriteit, Rechten van de burger. https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/rechten-van-de-burgers

Hoofdstuk 12 – Als je er morgen niet bij kunt

1. DigiD, Machtigen. https://www.digid.nl/aanvragen-en-activeren/machtigen

2. FOD Financiën, Fiscale handelingen delegeren aan een naaste. https://fin.belgium.be/nl/e-loket/fiscale-handelingen-delegeren-tussen-burgers

3. Apple, Voorkomen dat je niet meer in je apparaat en bij je Apple Account kunt. https://support.apple.com/nl-nl/guide/personal-safety/ipsd1d39db18/web

4. Apple, Een erfeniscontact toevoegen voor je Apple Account. https://support.apple.com/nl-nl/102631

5. Google, Over Inactiviteitsvoorkeuren. https://support.google.com/accounts/answer/3036546?hl=nl

6. Notaris.be, Je digitale nalatenschap regelen. https://www.notaris.be/nieuws/je-digitale-nalatenschap-regelen; Notaris.nl, Digitale nalatenschap. https://www.notaris.nl/page/digitale-nalatenschap

7. Febelfin, Fraudstop één centraal telefoonnummer voor wie online fraude vermoedt. https://febelfin.be/nl/pers/fraude-veiligheid/fraudstop-een-centraal-telefoonnummer-voor-wie-online-fraude-vermoedt; Card Stop. https://cardstop.be/nl-be/home

8. Fraudehelpdesk. https://www.fraudehelpdesk.nl/; VeiligInternetten. https://veiliginternetten.nl/; Safeonweb. https://safeonweb.be/nl/tips; Autoriteit Persoonsgegevens. https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/; Gegevensbeschermingsautoriteit. https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/; AFM. https://www.afm.nl/; FSMA. https://www.fsma.be/